

WOJEWODA ŚLĄSKI

Katowice, 26-02-2019 r.
KOXII.431.58.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w KATOWICACH
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice**

I Dane organizacyjne przeprowadzenia kontroli

Zakres kontroli:	Prowadzenie przez starostę postępowania scaleniowego oraz zagospodarowania poscaleniowego.
Jednostka kontrolowana:	Starosta Raciborski Plac Stefana Okrzei 4 47-400 Racibórz
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Grzegorz Swoboda- Starosta raciborski ¹
Okres objęty kontrolą:	01.01.2017 r. do 19.12.2018 r.
Zespół kontrolerów i nr upoważnienia:	Dariusz Daniel – starszy inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolerów, upoważnienie do kontroli nr KOXII.0030.129.2018 z dnia 17 grudnia 2018 r., Sylwia Falana – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolerów, upoważnienie do kontroli nr KOXII.0030.130.2018 z dnia 17 grudnia 2018 r.
Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:	<ul style="list-style-type: none"> - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², - art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³, - art. 3 ust.1 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów⁴.
Termin kontroli:	Od 19 grudnia 2018 do 11 stycznia 2019 r. (z wyłączeniem dni od 21 do 31 grudnia 2018 r. oraz 10 stycznia 2019 r.)

II Ocena ogólna do zakresu skontrolowanej działalności⁵

Ocena ogólna:	<p>Oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości pod względem kryterium legalności i rzetelności działania podejmowane przez jednostkę w zakresie prowadzonego przez starostę postępowania scaleniowego oraz zagospodarowania poscaleniowego.</p> <p>Powyższa ocena ogólna wynika z nieprawidłowości związanych z:</p>
---------------	--

¹ W okresie objętym kontrolą 19.11.2018 r. kierownikiem jednostki kontrolowanej był pan Ryszard Winiarski.

² t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.

³ Dz. U. Nr 185, poz. 1092- zwana dalej *ustawą o kontroli*.

⁴ t. j. Dz.U. z 2014 r. poz. 700, ze zm.- obowiązywał do 14 maja 2018 r. ; t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 908- obowiązuje od 15 maja 2018 r.- zwana dalej *ustawą scaleniową*.

⁵ Z uwagi na to, że kontroli poddano jeden obszar nie wydawano ocen cząstkowych.

- podpisaniem postanowienia o wszczęciu postępowania przez osobę bez upoważnienia,
- niezgodnym z ustawą scaleniową wyborze rady uczestników scalania.

Jednocześnie z uwagi na przyjęte kryteria kontroli, na powyższą ocenę ogólną **nie miały wpływu nieprawidłowości związane z:**

- brakiem możliwości udokumentowania wpływu wniosków,
- nieinformowaniem wnioskodawców o przewidywanym terminie wszczęcia postępowania i przyczynach opóźnienia w rozpatrzeniu wniosków,
- brakiem wyboru przewodniczącego przez członków komisji,
- długim terminem przekazania do sądu wniosków o zamieszczenie ostrzeżenia o trwającym postępowaniu scaleniowym.

Komórka wykonująca zadania z zakresu objętego kontrolą

Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Raciborzu.

Ustalenia, stanowiące podstawę do oceny:

W okresie objętym kontrolą Starosta raciborski prowadził 3 postępowania scaleniowe:

1. Scalanie gruntów na obrębach Amandów i Krowiarki w Gminie Pietrowice Wielkie⁶,
2. Scalanie gruntów na terenie obrębu ewidencyjnego Krzyżanowice, gmina Krzyżanowice⁷,
3. Scalanie gruntów na terenie obrębu ewidencyjnego Samborowice, gmina Pietrowice Wielkie⁸.

Kontroli poddano wszystkie postępowania scaleniowe prowadzone w okresie objętym kontrolą.

Wszystkie 3 postępowania zostały wszczęte na wnioski osób, których łączny obszar przekraczał połowę powierzchni projektowanego obszaru scalenia, co było zgodne z art. 3 pkt 2 ustawy scaleniowej. W postępowaniu dotyczącym obrębów Amandów i Krowiarki złożono 27 wniosków obejmujących 925 ha gruntów tj. 69,52 % powierzchni projektowanego obszaru scalania - 1329,1191 ha. W postępowaniu dotyczącym obrębu Krzyżanowice złożono 54 wnioski obejmujące 536,2149 ha gruntów tj. 80 % powierzchni projektowanego obszaru scalania- 668,0734 ha. W

⁶ Postępowanie nr SG.661.13.1.2017.

⁷ Postępowanie nr SG.661.2.1.2018.

⁸ Postępowanie nr SG.661.5.2.2018.

postępowaniu dotyczącym obrębu Samborowice złożono 103 wnioski obejmujące 384,9766 ha gruntów tj. 79 % powierzchni projektowanego obszaru scalania- 487,7490 ha.

We wszystkich 3 postępowaniach w większości przypadków jednostka kontrolowana nie może udokumentować w jakich terminach wnioski wpłynęły do Starostwa Powiatowego. W przypadku postępowania nr SG.661.13.1.2017 data wpływu wniosku była możliwa do ustalenia w 8 przypadkach⁹, w przypadku postępowania SG.661.2.1.2018 data wpływu wniosku była możliwa do ustalenia w 4 przypadkach¹⁰. W przypadku postępowania nr SG.661.5.2.2018 w żadnym przypadku ze 103 wniosków nie można ustalić w jakim terminie wnioski wpłynęły do Starostwa Powiatowego. Zgodnie z przedłożoną przez kontrolowaną jednostkę dokumentacją ww. wnioski przekazywane były za pośrednictwem Wójtów Gminy Krzyżanowice i Pietrowice Wielkie. Z przedłożonych kontrolującym pism przewodnich¹¹ do tych wniosków nie wynika przez kogo złożone zostały przekazane wnioski¹².

Na podstawie przedłożonych kontrolującym pism przewodnich za którymi przekazano wnioski, wszczęcie postępowania we wszystkich 3 poddanych kontroli przypadkach nastąpiło w terminie od 1 do 4 lat po złożeniu wniosków o wszczęcie postępowania. W żadnym z 3 poddanych kontroli postępowań nie informowano wnioskujących o przyczynach braku wszczęcia postępowania i przewidywanym terminie jego wszczęcia. Stanowi to naruszenie zasad określonych w art. 9, w związku z art. 8 i 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego¹³.

Przyczyna: błędna interpretacja przepisów

Skutek: brak wiedzy wnioskodawców o terminie

---

⁹ Agencja Nieruchomości Rolnych, Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, Danko Hodowla Roślin, K.B., W.P., P.W., P.W. - wszystkie wpływ do Starostwa 04.02.2014 r., K.C. wpływ do Starostwa 03.03.2016 r.

¹⁰ Gmina Krzyżanowice- wpływ do Starostwa 12.01.2017 r., Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach -wpływ do Starostwa 30.06.2016 r., J.K., A. i P. G.- wpływ do Starostwa 6.03.2017 r.

¹¹ Nr RŚ-G 6872.05.2014 Wójta Gminy Krzyżanowice z dnia 20.02.2014 r. (wpływ 25.02.2014), Nr RŚ-G 6872.05.2014 Wójta Gminy Krzyżanowice z dnia 03.12.2014 r. (wpływ 09.12.2014), Nr RŚ-G 6872.27.2015 Wójta Gminy Krzyżanowice z dnia 30.06.2015 r. (wpływ 30.06.2014)- postępowanie nr SG.661.2.1.2018, nr IGR.680.15.2017 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 10.04.2017 r. (wpływ 10.04.2017)- postępowanie nr SG.661.5.2.2018, nr IGR.680.8.2016 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 05.04.2016 r. (wpływ 05.04.2016)- postępowanie nr SG.661.13.1.2017, nr IGR.6832.01.2014 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 03.02.2014 r. (wpływ 04.02.2014), nr OP.033.00002.01.2015 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 22.01.2015 r. (wpływ 23.01.2015)- postępowanie nr SG.661.5.2.2018, nr OP.033.00002.01.2015 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 08.01.2015 r. (wpływ 08.01.2015)- postępowanie nr SG.661.5.2.2018.

¹² Z wyjątkiem pisma Nr IGR.6832.01.2014 Wójta Gminy Pietrowice Wielkie z dnia 03.02.2014 r.- w sprawie postępowania nr SG.661.13.1.2017.

¹³ t.j. Dz. U z 2016 r. poz.23 ze zm.- obowiązywał do: 26 czerwca 2017 r.; t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.- obowiązuje od: 27 czerwca 2017 r.- zwana dalej kpa.

rozpatrzenia ich wniosków.

Wszystkie postępowania zostały wszczęte zgodnie z właściwością miejscową. Postępowania obejmowały gminy Krzyżanowice i Pietrowice Wielkie, wchodzące w skład powiatu raciborskiego.

Postanowienia o wszczęciu postępowania w 2¹⁴ na 3 przypadki spełniały wymogi kpa i ustawy scaleniowej.

W 1 przypadku¹⁵ postanowienie wydane zostało przez pana Piotra Blochela- Naczelnika Wydziału Geodezji, Geodetę Powiatowego, pomimo, że nie dysponował on upoważnieniem Starosty raciborskiego do wydania tego postanowienia. Powyższe stanowi naruszenie art. 7 ustawy scaleniowej, w związku z art. 268a kpa. Przedłożone kontrolującym upoważnienie nr 74/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r. nie wyczerpuje wymogów art. 268a kpa, co do ustalonego zakresu jego obowiązywania. Upoważnienie to umożliwiało załatwianie spraw, w tym wydawanie postanowień, określonych w zakresie działania Geodety Powiatowego, a wydawanie postanowienia o wszczęciu postępowania scaleniowego zgodnie z art. 7 ustawy scaleniowej jest zastrzeżone dla starosty powiatowego. Podkreślić przy tym należy, że w podstawie prawnej tego upoważnienia wskazano, oprócz art. 268a kpa, jedynie przepisy ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, a nie wskazano na przepisy ustawy scaleniowej. Potwierdza to tezę, że wydający upoważnienie, nie przewidywał w nim możliwości wydawania postanowień w oparciu o przepisy ustawy scaleniowej. Ponadto w przywołanym w podstawie prawnej Regulaminie Starostwa Powiatowego w Raciborzu zatwierdzonego Uchwałą nr XLVI/431/2014 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 30 września 2014 r. w zakresie działania Wydziału Geodezji, którym kieruje Geodeta Powiatowy, nie wskazano postępowania scaleniowego¹⁶. W pozostałym zakresie postępowanie to spełniało wymogi kpa i ustawy scaleniowej.

Przyczyna: *brak nadzoru.*

Dla wszystkich kontrolowanych postępowań prowadzono metrykę sprawy zgodnie z art. 66a kpa.

---

¹⁴ nr SG.661.5.2.2018, nr SG.661.13.1.2017

¹⁵ Postępowanie nr SG.661.2.1.2018.

¹⁶ § 30 Regulaminu Starostwa Powiatowego w Raciborzu zatwierdzonego Uchwałą nr XLVI/431/2014 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 30 września 2014 r.

We wszystkich 3 postępowaniach dokumentowanie przeprowadzonych zebrań i przeprowadzonych na tych zebraniach głosowań, w tym zebrania, na którym odczytano postanowienia o wszczęciu postępowania, było zgodne z wymogami określonymi w art. 67 § 1kpa. W kontrolowanym okresie nie przeprowadzono postępowania wymiennego.

We wszystkich przypadkach radę uczestników scalania powołano spośród uczestników procesu scalania poprzez głosowanie uczestników postępowania scaleniowego w trakcie zwołanego przez Starostę zebrania.

W 1¹⁷ na 3 przypadki rada uczestników scalenia nie została wybrana na zebraniu uczestników scalenia, pomimo prawidłowego zwołania zebrania, w którym brali udział uczestnicy procesu scalania. W dniu 18 kwietnia 2017 r. odbyło się zebranie ogólne dotyczące wybrania rady uczestników scalenia, na którym nie wybrano rady. W zebraniu tym uczestniczyli jedynie przedstawiciele obrębu Krowiarki. Radę uczestników scalenia wybrano na drugim zebraniu w dniu 25 kwietnia 2017 r., co było niezgodne z art. 9 pkt 3 ustawy scaleniowej.

Przyczyna: *chęć zapewnienia uczestnictwa w radzie scalania przedstawicielom obydwu obrębów ewidencyjnych objętych procesem scalania.*

W przypadku 2¹⁸ pozostałych postępowania rada uczestników scalenia wybrana została zgodnie z wymogami ustawy scaleniowej.

We wszystkich 3 przypadkach starosta prawidłowo powołał komisję biorącą udział w szacowaniu i opracowywaniu projektu scalenia. Skład komisji był zgodny z wymogami określonymi w art. 10 ust. 1 ustawy scaleniowej.

W żadnym przypadku członkowie komisji nie wybrali spośród swojego grona przewodniczącego komisji, co było niezgodne z art. 10 ust. 2 ustawy scaleniowej.

Przyczyna: zgodnie z wyjaśnieniami pana Marka Kurpisa- Wicestarosty Raciborskiego: „*Jak wynika z ustawy (...) postępowanie scaleniowe (...) przeprowadza i wykonuje starosta. Prace nad opracowaniem szacunku gruntów odbywają się na zebraniach, którym przewodniczy przedstawiciel organu. W związku z powyższym uznano, że jest on jednocześnie przewodniczącym komisji.*”

Skutek: niezgodne z prawem nadanie przedstawicielowi

---

¹⁷ Postępowanie nr SG.661.13.1.2017.

¹⁸ Postępowanie nr SG.661.2.1.2018, postępowanie nr SG.661.5.2.2018.

Starosty przymiotów przewodniczącego Komisji.

Prawidłowo w 2 przypadkach¹⁹ uczestnicy scalenia w drodze uchwały określili zasady szacunku gruntów. Określenie zasad szacunku gruntów w obu przypadkach nastąpiło w drodze uchwały podjętej większością 3/4 głosów na drugim zebraniu zwołanym w sprawie określenia zasad szacunku gruntów. Do uchwał nie wniesiono zastrzeżeń.

W 1 przypadku²⁰ do dnia rozpoczęcia kontroli w postępowaniu nie określono jeszcze zasad szacunku gruntów.

Prawidłowo we wszystkich 3 przypadkach Starosta zwoływał zebrania uczestników scalania poprzez obwieszczenia zamieszczane w zwyczajowo przyjętych miejscach jak i poprzez zamieszczenie na stronach internetowych Starostwa, jak i gmin objętych scalaniem.

We wszystkich 3 przypadkach postanowienia o wszczęciu postępowania, zostały udostępnione uczestnikom postępowania zgodnie z trybem określonym w art. 7 ust. 3 ustawy scaleniowej.

Do dnia rozpoczęcia kontroli wyniki szacowania zostały udostępnione w jednym postępowaniu²¹. Wynik szacowania został udostępniony w trybie wskazanym w art. 12 ust. 1 ustawy scaleniowej.

Do dnia rozpoczęcia kontroli nie zachodziła konieczność wydania przez Starostę innych postanowień niż postanowienie o wszczęciu postępowania.

Do dnia rozpoczęcia kontroli uczestnicy scalania podejmowali uchwały w przypadku 2 postępowań²². W postępowaniu nr SG.661.13.1.2017 uczestnicy podjęli 2 uchwały: nr 1/2017 z dnia 10 października 2017 r. w sprawie ustalenia zasad szacunku porównawczego gruntów na obszarze scalania, nr 2/2017 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia szacunku gruntów na obszarze scalenia. W postępowaniu nr SG.661.2.1.2018 uczestnicy podjęli uchwałę nr 1/2018 z dnia 16 października 2018 r. w sprawie ustalenia zasad szacunku gruntów objętych postępowaniem scaleniowym. Wszystkie ww. uchwały podjęte były zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy scaleniowej, w drugim terminie większością 3/4 głosów obecnych na zebraniu.

Do dnia rozpoczęcia kontroli Starosta raciborski przekazał wnioski do Sądu Rejonowego w Raciborzu, o sporządzenie w księdze wieczystej wzmianki

---

¹⁹ Postępowania nr SG.661.13.1.2017 oraz SG.661.2.1.2018.

²⁰ nr SG.661.5.2.2018

²¹ Postępowanie nr SG.661.13.1.2017.

²² nr SG.661.13.1.2017, nr SG.661.2.1.2018

o wszczęciu postępowania scaleniowego w przypadku 2 postępowań²³. W przypadku postępowania nr SG.661.13.1.2017 wnioski wysłane 4 miesiące po tym jak postanowienie o wszczęciu postępowania stało się ostateczne, a w przypadku postępowania nr SG.661.2.1.2018

2 miesiące po tym jak postanowienie o wszczęciu postępowania stało się ostateczne. W postępowaniu nr SG.661.5.2.2018 do dnia rozpoczęcia kontroli wnioski do Sądu nie zostały jeszcze przekazane.

Przekazanie wniosków do Sądu, o sporządzenie w księdze wieczystej wzmianki o wszczęciu postępowania scaleniowego po upływie 2 i więcej miesięcy od daty kiedy postanowienie o wszczęciu postępowania stało się prawomocne, stanowi naruszenie zasad określonych w art. 8 i art. 12 kpa.

Przyczyna: *czasochłonność prac związanych ze złożeniem wniosków.*

Skutek: *brak ostrzeżenia w księgach wieczystych o trwającym postępowaniu scaleniowym.*

Do dnia rozpoczęcia kontroli żadne z prowadzonych postępowań nie zostało zakończone. Zgodnie z zapisami postanowień o wszczęciu postępowania scaleniowego przewidywane terminy zakończenia procesu scaleniowego to: grudzień 2019 r. dla postępowania nr SG.661.13.1.2017 r., marzec 2021 r. dla postępowania nr SG.661.2.1.2018 r., marzec 2023 r. dla postępowania nr SG.661.5.2.2018 r.

Osoby odpowiedzialne
za wykonywanie zadań z danego
obszaru kontroli w przypadku
stwierdzonych nieprawidłowości:

Ryszard Winiarski- Starosta Raciborski²⁴
Piotr Blochel- Naczelnik Wydziału Geodezji Starostwa
Powiatowego w Raciborzu- Geodeta Powiatowy,
Barbara Fojcik- Kierownik Referatu Zasobu
Geodezyjnego i Kartograficznego w Wydziale Geodezji
Starostwa Powiatowego w Raciborzu,
Aleksandra Kojtek- Frencel – inspektor w Wydziale
Geodezji Starostwa Powiatowego w Raciborzu.

III. Uwagi i zalecenia pokontrolne

Zalecenia pokontrolne: Zalecam:

1. sporządzenie dla osoby wydającej w postępowaniu scaleniowym

²³ nr SG.661.13.1.2017, nr SG.661.2.1.2018

²⁴ Stwierdzone nieprawidłowości wystąpiły w okresie kiedy starostą raciborskim był pan Ryszard Winiarski.

- postanowienia i decyzje w imieniu Starosty, upoważnienia do ich podpisywania w sposób niebudzący wątpliwości co do ustalonego zakresu ich obowiązywania,
2. korzystanie przez Starostę z prawa wyznaczania rady postępowania zgodnie z ustawą scaleniową w razie nie wybrania przez uczestników scalania, Rady uczestników scalania,
  3. wprowadzenie procedur zapewniających:
    - jednoznaczne ustalenie terminu złożenia wniosku przez poszczególnych uczestników scalania gruntów,
    - informowanie wnioskodawców o przewidywanym terminie wszczęcia postępowania i przyczynach opóźnienia w rozpatrzeniu wniosków,
    - maksymalne skrócenie czasu przekazywania do sądu wniosków o zamieszczenie ostrzeżenia o trwającym postępowaniu scaleniowym,
  4. podjęcie działań mających na celu zapewnienie wyboru przewodniczącego komisji doradczej zgodnie z ustawą scaleniową.

IV. Pouczenie.

Oczekuję przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego
Joanna Stynwak
Z-ca Dyrektora Wydziału Kontroli
/dokument podpisany elektronicznie/